

„Az energia nem vész, csak átalakul.”

Újság főszerkesztője

Főszerkesztő-helyettes

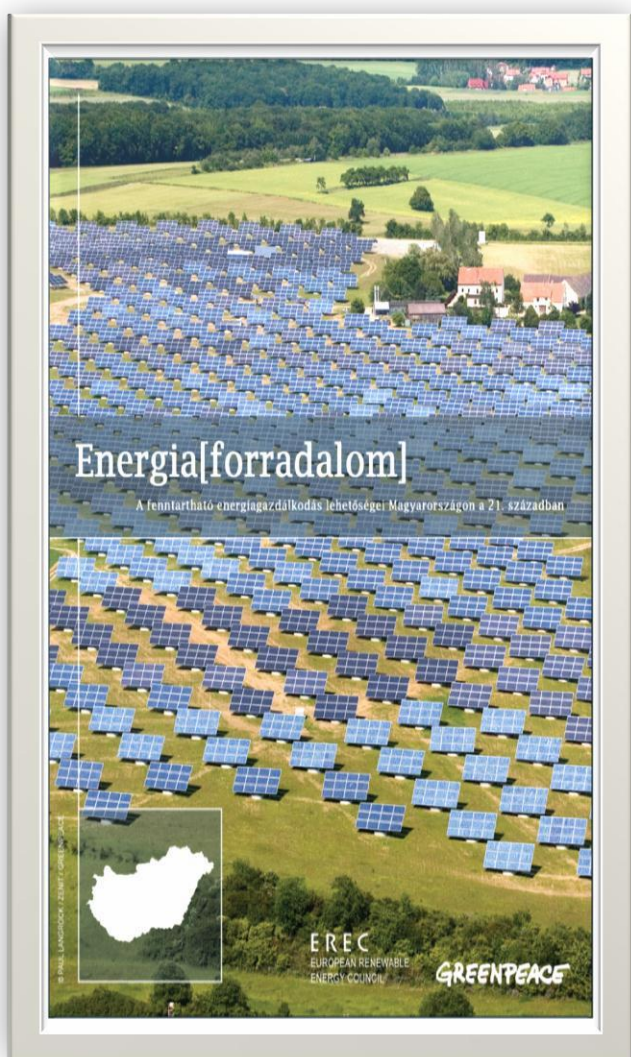
Képszerkesztő

Tervezőszerkesztő

Szerkesztőség: Isaszeg, Kossuth Lajos u.85.

Milyen ma Magyarország energiaellátása?

A fenntartható energiagazdálkodás lehetőségei Magyarországon a 21. században

Az **éghajlatváltozás** napjaink egyik legjelentősebb problémája környezeti, társadalmi, politikai és gazdasági szempontból egyaránt. Az emberiség által a légkörbe juttatott üvegházhatású gázok okozta fokozódó felmelegedés következményei egyre jobban befolyásolják életünket, és hatásuk egyre rombolóbb a természeti környezetre hosszú távú gazdasági és társadalmi érdekeit tartva szem előtt. Az energetikai infrastruktúra kiépítése, átalakítása hosszú időt vesz igénybe. Az erőművek élettartama évtizedekben mérhető.

Ki kell alakítani, energiagazdálkodási rendszerünk fenntarthatóvá alakítását, hogy országunk is méltóan kivegye a részét az éghajlatváltozás elleni küzdelemből.

Milyen környezeti hatásai vannak az energiatermelésnek?

Az energiatermelésben és a közlekedésben alkalmazott fosszilis üzemanyagok (kőolaj, földgáz, szén) elégetésével mindennap fokozzuk az üvegházhatást, és elősegítjük a beláthatatlan következményekkel járó globális éghajlatváltozás bekövetkezését. Az **éghajlatváltozás** már ma is hatást gyakorol az **ökoszisztémára** és az emberi életre, és e hatás az elkövetkező évek során jelentősen erősödni fog. A huszadik század folyamán már megtapasztaltuk a globális átlaghőmérséklet 0,7 °C-os emelkedését, és az általunk légkörbe juttatott üvegházhatású gázoknak köszönhetően még akkor is átlagosan 0,6 °C-os további felmelegedésre számíthatunk, ha azonnal megszüntetnénk minden széndioxid-kibocsátást. A felelősségteljes

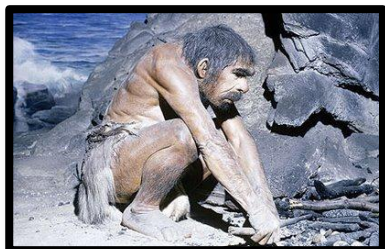
éghajlatvédelmi politikának azt a célt kell szem előtt tartania, hogy a globális átlaghőmérséklet emelkedése az ipari forradalom előtti szinthez képest a lehető legnagyobb mértékben 2 °C alatt maradjon. A 2 °C feletti melegedés esetén ugyanis drámaian fokozódik az ökoszisztéma károsodása, és felgyorsul az éghajlati rendszer változása. **Nagymértékben kell tehát csökkentenünk az üvegházhatású gázok kibocsátását.** Kevesebb, mint egy-két évtized áll a rendelkezésünkre ahhoz, hogy a fenti célok elérése érdekében alapjaiban megváltoztassuk energiagazdálkodási rendszereinket!

Fotó

Lakosságunk energia felhasználása

Őskorban...

Annakidején már az ősember is hasznosíthatta pl. egyes villámlás következtében tűzbe borult növényzet révén. Ő még őrizte kis energiaforrását, a védelmet és meleget adó tűz ugyanis még kincsnek számított.

Pár ezer évvel később.....

Az elektromos energia előállításához azonban az emberiségnek még jó pár lépcsőt végig kellett járnia, de a tudomány fejlődésével eljött az ideje, hogy a tudósok fantáziája útnak induljon. Ennek eredményeképpen az első jól használható áramforrást, a galvánelemet 1800-ban Volta készítette el, majd '59-ben Planté feltalálta az akkumulátort. Jedlik Ányos dinamót készített és '82-ben Edison üzembe helyezte az első, gőzgéppel üzemeltetett villamos erőművet. Alapvető lépések ezek az energiatermelés megvalósításának rögzös útján. Gondoljunk csak bele, hány helyen alkalmazunk akkumulátorokat, vagy hányféle egyszer használatos elem

létezik. Bár ezek mára jórészt csak hasonlítanak az eredetileg létrehozott produktumra, de elengedhetetlenül a mindennapi élet szerves részévé váltak.

És most....

Lakóhelyünk-iskolánk- energiafelhasználása

Az elektromos energia egy viszonylag új keletű dolognak számít. Nálunk Isaszegen a lakásokban, már nagyon sok helyen használnak a háztartásokban energiatakarékos izzókat és égőket. Ugyan ezekkel találkozhatunk intézményeinkben is, főleg iskoláinkban.

Az újonnan épült házakban már napkollektorokat is használnak.

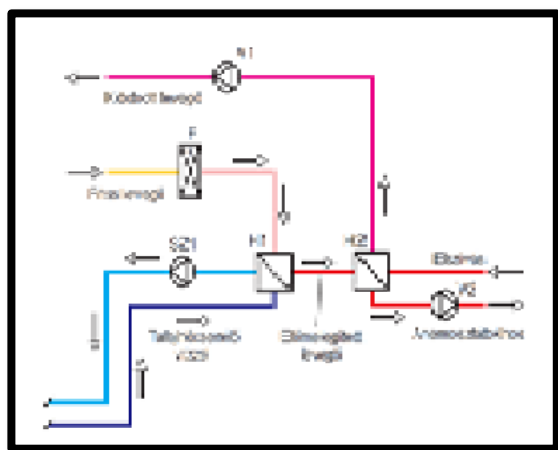
Hazánkban az elmúlt 2-3 év áttörést jelentett a passzívházak és az alacsony energiafelhasználású házak terén. Megjelent az igény az energia hatékony épületekre, és megvalósult több sikeres beruházás. Az igazi áttörésre persze még várni kell: ehhez a piaci feltételek további átalakulása szükséges.

Nagy igény van alacsony energiafelhasználású házakkal kapcsolatos információkra. E tekintetben a gyakorlat elsősorban német forrásokra támaszkodik, de szükség van, hazai tapasztalatokra épülő tudományos igényű ismeretekre is. **Isaszeg** Külterületén megépült egy *passzívház*, amelyet tulajdonosai Napraforgó- háznak kereszteltek el a közeli napraforgómező ihletésére. A mérés kezdési időpontja miatt a nyári viselkedésre fókuszáltak. Ez azért különösen érdekes, mert a német és a magyar tél hasonló, viszont a nyár tekintetében nagy az eltérés. Hazánk kontinentális éghajlata, mint tudjuk, jellemzően meleg nyárral és hideg téllal jár. Így ebben az éghajlati övben törekedni kell a téli és nyári tervezési stratégiák ötvözésére. Ez, ahogyan azt látni fogják, szempont volt a ház kialakítása során is.

A Napraforgó-ház

Az épület zöld környezetben, déli fekvésű lejtőn, egy kiserdő alatt elterülő völgyben fekszik. A hely különleges mikroklímával rendelkezik, az erdő hűtőhatását a mérési adatok is tükrözik. A terület infrastruktúrával szegényesen ellátott, csak villany van bevezetve. A vízellátás ezért kútból történik, a szennyvíz lebontására pedig anaerob szikkasztó épült a telken. A kétemeletes ház előre gyártott grafit adalékos polisztirol elemekből épült fel, utólagos kiöntésű betonmaggal. Az épület hő visszanyerő szellőzőrendszerrel van ellátva.

A levegőt egy indirekt földhőcserélő melegíti elő.

Nincs légfűtés, a passzívház-követelményeknek megfelelő hő szükségletet hőszivattyú biztosítja, ami a mérési időszakban még nem volt beépítve. Addig is áthidaló megoldásként két villanyradiátor és egy 2 kW-os bioetanol kandalló fedezi a hőigényt. A szellőzőrendszer nyári üzemre is alkalmas. A talajhőcserélő ekkor hűtési funkciót lát el: előhűti a befűjandó friss levegőt. Ez még passzív hűtésnek tekinthető, energiafelhasználása csak a ventilátoroknak és a talaj kollektor keringető szivattyújának van. A mérés időtartama alatt

egy 3 napos szünetről eltekintve a szellőzőrendszer folyamatosan működik.

Földgolyócska

Egyre fokozódó energiatermelésünk is közrejátszik abban, hogy a Föld éghajlata melegszik. S nem is igazán az a baj, hogy melegszik (hiszen volt már ennél melegebb is millió évekkel ezelőtt), hanem az, hogy ez a melegedés nagyon gyors.

Nem vigyázunk eléggé a Földünkre! Úgy látszik: nem vettük még észre, hogy milyen veszély fenyegeti a Földet is, s rajta minket, embereket is.

Feladat: Olvasd el ezt a „gömb-verset”, s utána írd le magad is egyet a saját gondolataid, érzéseid alapján. A címe legyen az, hogy „Felelősek vagyunk a Földért”!
(Lehet kisebb, rövidebb is, mint az alábbi.)

Ha
a Föld csupán
egy méter átmérőjű volna, és
a levegőben lebegne valahol, néhány
arasznyira a talaj felett, az emberek a világ
minden tájáról csodájára járnának. Körbesétálnák,
gyönyörködnének hatalmas óceánjaiban, csillogó tavacs-
káiban, és az azokat összekötő vízerekben. Megcsodálnák
dudorait és mélyedéseit, a körülötte lebegő vékony gázréteget
és a benne rezgő párát. Megcsodálnák, hogy miféle élőlények
járálnak a felszínén és úszkálnak vizeiben. Szentnek nyilvání-
tanánk, hiszen az egyetlen lenne, és féltve óvnák, nehogy baja
essék. Ez a gömb lenne a világ legnagyobb csodája. Az embe-
rek hozzá jönnének imádkozni, hogy meggyógyuljanak, hogy
bölcsességet kapjanak, hogy meglássák a szépséget, és hogy
ámuljanak azon, hogy ez hogyan lehetséges. Szeretnék
és életük árán is megvédelmeznék, mert valahogyan
tudnák, hogy életük teljessége semmi sem lenne
nélküle. Ha a Föld csupán egy méter
átmérőjű, kicsiny golyó
volna.

GYEREK-SAROK

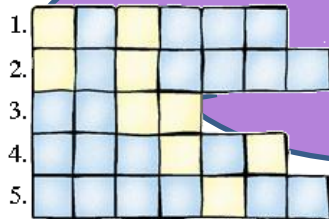
7

ENERGIA KVÍZ

Írd a rejtvénybe az anyagok tulajdonságait!

A jelzett betűkből alakítsd ki egy kémiai fogalom nevét!

Válaszd ki a kapott fogalom jelentését!

1. Az alumínium színe.
2. A neon halmazállapota.
3. A cukor íze.
4. Sok oldott anyagot tartalmazó oldat.
5. A ciánvegyületek hatása az élő szervezetre.

ENERGIA - TOTÓ

1. Hogyan szellőztessünk?

1 - lassan, folyamatosan

2 - gyorsan, 3-5 percig

X - egyáltalán nem kell friss levegő

2. Hány °C-os hőmérséklet kell a tanteremben?

1 - 25 °C

2 - 20 °C

X - 15 °C is elég

3. Mikor világítsanak a lámpák?

1 - mindig égjenek

2 - akkor, ha bent dolgozunk

X - csak, ha bent nem elég a természetes fény a munkához

4. Mit tegyünk a csöpögő csapokkal?

1 - hadd csöpögjenek, jó a csöpek hangja

2 - szólni kell a szerelőnek, javítsa meg

X - tegyünk alá rongyot, így nem hallani

5. Hogyan spórolunk a papírral?

1 - mindkét oldalára írunk, rajzolunk

2 - csak az egyik oldalára

X - egyáltalán nem rajzolunk, így nem fogyasztjuk a papírt

6. Hasznos-e a papírgyűjtés?

1 - nem, mert fárasztó

2 - igen, hisz „újrapapír” lesz belőle, kevesebb fát fognak kivágni

X - igen, mert akkor nem kell tanulni

7. Milyen előnyei vannak a biciklinek az autóval szemben?

1 - nincsen ilyen előny, az autó gyorsabb

2 - a csöngőjével lehet bosszantani a szomszédokat

X - üzemeltetése semmibe se kerül, egészséges, nem bocsát ki káros anyagokat

8. Mely állatok használják a Napfény melegét utódaik kikeltéséhez?

1 - tyúkok

2 - teknősök, krokodilok

X - gólyák

9. Hová lehetne célszerűen szélkereket telepíteni?

1 - ahol kicsi a szél sebessége

2 - sík területeken, magas hegységeken, ahol nem állja semmi a szél útját

X - erdőbe

10. Hol van a fedő helye főzés közben?

1 - az edényen, mert a gőzt az edényben tartja, így gyorsabban fő az étel

2 - a konyhaszekrényben

X - a terített asztalon

11. Melyik jármű működik természeti erővel?

1 - vonat

2 - repülőgép

X - vitorlás hajó

12. A természet milyen erejét nem lehet hasznosítani?

1 - Nap

2 - víz

X - földrengés

13. Beindítod-e a mosógépet, ha másnapra kell a kedvenc pulcsid?

1 - igen

2 - nem, mert kimossa anyu kézzel

X - jó lesz koszosan is

+1. Mikor kell takarékoskodnunk?

1 - mindig

2 - soha

X - októberben

MEGÚJULÓ ENERGIAFORRÁSAINK

55

MEGÚJULÓ ENERGIAFORRÁSAINK!

"A MEGÚJULÓ ENERGIAFORRÁSOK VALÓS LEHETŐSÉGET NYÚJTANAK A JÖVŐT ILLETŐEN"

A Föld népessége egyre növekedik, és ez által az energiahordozó-készletek rohamos csökkenése, a légkörszennyezés okozta károk enyhítése, szükségessé teszik a megújuló, környezetkímélő energiaforrások minél nagyobb mértékű bevonását az energiatermelésbe és felhasználásba.

Alternatív energia - a természeti jelenségek kinyerhető tiszta energiái, mint: napenergia, vízenergia, szélenergia, biomassa, geotermikus energia. Megújuló, kimeríthetetlen, tiszta, szabadon hozzáférhető és mindenütt rendelkezésre álló energiaforrások.

Napenergia

A napenergia az egyik legfontosabb alternatív energiaforrás. A földre eső napenergia százezerszer több mint amennyire az egész emberiségnek szüksége van. A napból a földfelszínre körülbelül 70 - 80 MW/m² energia érkezik.

Kimeríthetetlen, tiszta, szabadon hozzáférhető és mindenütt rendelkezésre álló energiaforrás. A fosszilis energiahordozókkal ellentétben a napenergia környezetkímélő energiaforrás. Felhasználása nem jár vízkibocsátással vagy légszennyezéssel. **Egyszerű és minimális költséggel jár a működtetése és fenntartás. Nem kell szállítani, hozzájutásához nem kell költséges közműhálózat.**

Szélenergia

A napenergiához hasonlóan a szélenergia kimeríthetetlen, tiszta, szabadon hozzáférhető és mindenütt rendelkezésre álló energiaforrás. Környezetkímélő energiaforrás, mely nem jár vízkibocsátással vagy

légszennyezéssel. Egyszerű és minimális költséggel jár a működtetése és fenntartás. A szélenergia nem akadályozza, hogy a felállítás helyén továbbra is mezőgazdasági tevékenységet folytassanak. A legújabb kutatási eredmények szerint a szélenergia nem okoz káros hatást a környezetre.

Vízenergia

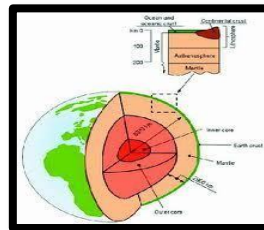

A világ villamos energia termelésének kb. 20%-a a vízenergiából származik, összesen kb. 2030 TWh. A hazánkban a jelenleg hasznosítható vízenergia-potenciált 1000 MW-ra becsülik. A vízenergia nagysága mindig szorosan

összefügg a folyóvizek vízjárásával is. A vízrendszer jellegéből adódóan Magyarországon hihetetlenül alacsony a folyók esése.

A vízenergia hasznosításának számos ismert módszere is létezik: vízierőművek, folyami erőművek, duzzasztással vagy a nélkül, árapály erőmű, hullámerőművek, vízimalmok szivattyús energiátárolók.

Geotermikus energia

A geotermikus energia a Föld kőzetlemezeinek természetes mozgásából származó energia. A többi alternatív energiaforrással megegyezően kimeríthetetlen, tiszta, szabadon hozzáférhető és mindenütt rendelkezésre

álló, környezetkímélő energiaforrás.

A geotermikus energia (termásvíz) hasznosítása egyre elterjedtebb, és nem csak házak fűtésére, hanem ipari méretekben is, akár fűtésre, akár geotermikus erőművekről legyen szó.

Biomassa

Biomassának nevezünk mindent, ami növényi és állati termékeket és melléktermékeket tartalmaz. Biomassa minden, ami biológiai alapon épül fel. Biomassa 5

nemzetgazdasági szférából származhat: növénytermesztésben és erdőgazdálkodásban képződő melléktermékekből, állattenyésztésből, élelmiszeriparból (növényolaj-iparból), és a kommunális és ipari hulladékokból.

A JÖVŐ HÁZTARTÁSA

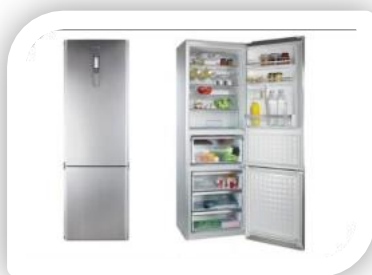
10

A jövőkutatók a tudomány és technika fejlődésének üteméből következtetnek, hogy milyen lesz a jövő háza és berendezése. Lehet, hogy a hűtő - egy pincérhez hasonlóan - ételeket ajánl majd vacsorára?

A jövő autója

A jövő hűtőszekrénye a tervezők szerint bevásárlási tanácsokat ad, segít a vacsora elkészítésében, internet, TV, rádió, üzenetrögzítő, és minőségellenőr egyben. Mindezt a hűtőszekrénybe épített számítógép és egy érintőképernyős monitor teszi majd lehetővé. A hűtőszekrénnel az

internetre csatlakozva weblapokat is böngészhetünk majd, email üzeneteket küldhetünk, bár ennek itt elsődleges funkciója az

lesz, hogy a szükséges élelmiszereket kiválaszthassuk, és megrendelhesük a házhozszállítást.

A gép a beprogramozott belső szakácskönyvből olyan ételek receptjeit ajánlja, amelyhez minden megtalálható az adott pillanatban a tároló részeiben.

Programfüggően segíthet a hűtő a bevásárlásban is, mert képes lesz figyelemmel kísérni az

Interneten keresztül az élelmiszerüzletek ajánlatait, az árusított cikkek listáját, így javaslatot tesz, hogy hol vásároljunk, vagy honnan rendeljük az élelmiszereket.

A jövő

S hogy mi lesz a jövő? Tervek szerint parkosítják majd az épület tetejét,

ahol többek között a sokak által hiányolt mozi is teret kap. Azt viszont, hogy ez milyen formában fog megtörténni, ma még nem tudjuk. Majd kiderül.

A jövő Óvodája

EXTRA HÍRDETÉSEINK !!!

Napkollektor árajánlat

Török Antal - Solartis Kft
Telefon: +36-30/969-9960
(Hétvégén is hívható szám)

Kérje ingyenes árajánlatunkat:

- Árajánlat napkollektor rendszerekre, tervezéssel és kivitelezéssel
 - Használati meleg víz előállításához
 - Fűtésrészegítéshez
 - Fűtés és használati meleg víz előállításához
 - Medencefűtéshez, uszodafűtéshez
- Árajánlat napkollektor rendszerek szerelésére, karbantartására
- Árajánlat meglévő napkollektor rendszere átalakítására, bővítésére
- Árajánlat napkollektoros pályázati munkák elkészítésére energiatakarékossági programhoz
- Árajánlat napelem rendszerek komplett tervezésére és telepítésére
- Árajánlat vegyes tüzelésű kazánok komplett tervezésére és telepítésére

